سال بیست و دوم ■ شماره ۶۳۹۶
یکشنبه ■ ۱۲ دی ۱۳۹۵

ایران

صاحب امتیاز: خبرگزاری جمهوری اسلامی

editorial@iran-newspaper.com

مدیرمسئول: محمد فاضلی
سردبیر: داوود محمدی
نمابر: ۴ ۸۸۷۶۱۲۵۴ تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ روابط عمومی: ۵-۸۸۷۶۹۰۷۴
نشانی: تهران خیابان خرمشهر- شماره ۲۰۸ صندوق پستی: ۵۳۸۸-۱۵۸۷۵
انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران: ۵-۸۸۵۴۸۸۹۲
پیامک: ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳ - روابط عمومی امور مشترکین: ۴۲۱۶۲۰۰۰
چاپ: اشراق قلم‌پارسه سازمان چاپ دانشگاه آزاد اسلامی چاپ همزمان اصفهان (آنیل رسانه)
سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
تهران خیابان خرمشهر شماره ۱۶ تلفن: ۴-۸۸۵۰۰۶۰۱ پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷
میثاقنامه اخلاق روزنامه‌نگاران ایران: www.ion.ir/news/19949.html

تبریز	تهران	مشهد	اهواز	بندرعباس	یزد	شیراز	رشت
-۳	۱۵	۱۹	۲۱	۲۷	۲۳	۲۱	۱۲
-۱۳	۶	۴	۱۵	۱۴	۶	۴	۶

اذان ظهر ۱۲/۰۸ | اذان مغرب ۱۷/۲۳ | نیمه شب شرعی ۲۳/۲۳ | اذان صبح فردا ۵/۴۵ | طلوع آفتاب فردا ۷/۱۴

سخن روز

امام‌باقر(ع):
انسان‌های با تقوا برای دوستی پروردگارشان دل از هر چیز غیر اوست می‌کنند و به‌خاطر اطاعت از مالک و صاحب اختیار خود، از فریب دلبستگی‌های دنیا نگرانند.
(اصول کافی، ج۳، ص۲۰)

واگویه‌های یک نویسنده معلوم الحال

محمدرضا محمدی

نظریه‌های جدید در عالم حقوق

سیاستمداران و فعالان سیاسی از جمله موجوداتی هستند که خیرشان به همه می‌رسد و هیچ قشر و گروهی نیست که بتواند بگوید این گروه برای ایشان خیری نداشته است و در یک کلام بشریت مدیون گفتار، کردار و پندار ایشان است. از تاریخ و جغرافی گرفته تا حقوق و ریاضی و سایر علوم.

وجدان نویسنده: لطفاً یک مثال درمورد نقش ایشان در حقوق بزن!!!

نویسنده: اقدامات و نظریه‌های ایشان بعضاً باعث توسعه حقوق شده و یک شبه نظریه‌هایی را وارد عالم حقوق می‌سازند که قرنها تلاش و تکاپوی حقوقدانان قادر به این مهم نیست.

وجدان نویسنده: لطفاً مثال واضح و مصداقی بزن!!!

نویسنده: مثلاً در بحث حقوق جزا کسی حق ضرب و جرح و قتل کسی را ندارد و چنانچه مرتکب این اعمال شد باید حسب مورد دیه پرداخت نماید یا قصاص شود و تنها استثنایی وارد بر این قضیه دفاع مشروع است که مرتکب را از مجازات معاف می‌سازد و مصادیق دفاع مشروع را خیلی مضیق و محدود تفسیر می‌کنند.

وجدان نویسنده: خوب نقش فعالان سیاسی در توسعه این بحث چیست؟

نویسنده: اخیراً علاوه بر «دفاع مشروع» که موجب معافیت از مجازات می‌شود «ارائه آمار غیرواقعی» هم باعث حلال شدن جان و جسم آمار دهنده می‌شود و ضارب یا قاتل را معاف از مجازات می‌سازد و این الحاق را که به نظر بنده بسیار بجا و شایسته است مدیون ایشان هستیم!!! بخصوص که یک لحظه به شنونده اجازه می‌دهد هم کارشناس بشود بفهمد آمار درست است یا نه؟ بعد بلافاصله قاضی شده و مجازات را تعیین کرده و سپس بلافاصله مأمور اجرای حکم شده و حکم را اجرا کند که دادن این سه نقش به مخاطب وشنوندگان هر سخنرانی تکریم عملی ایشان و بسیار مدرن و پیشرفته است.

وجدان نویسنده: تو از کجا به چنین نتیجه حقوقی رسیدی؟!!

نویسنده: مگر نمی‌دانی اخیراً در یزد به معاون رئیس جمهوری با مهر حمله شده است؟

وجدان نویسنده: چرا شنیدم ولی چه ربطی دارد؟

نویسنده: اخیراً جناب محمدصالح جوکار، نماینده سابق یزد و از اصولگرایان نزدیک به جبهه پایداری که در مجلس نهم در زمره منتقدان دولت بود اظهار داشته است: من خودم در نماز جمعه نبودم و از اینکه چه اتفاقی افتاده است خبر ندارم، ولی براساس آنچه که در خبرها آمده بود، اعتراض مردم بیشتر روی آمار و ارقام‌های ارائه شده توسط معاون پارلمانی رئیس جمهوری بوده است، مردم به این آمارها اعتراض داشتند. امروز در سطح جامعه ادعای تورم ۷ درصدی می‌شود اما مردم آن را احساس نمی‌کنند، مردم احساس می‌کنند این آمارها واقعی و صحیح نیست. به هرحال کشور هنوز از رکود خارج نشده و همچنان مشکلات معیشتی و اقتصادی داریم. معاون رئیس جمهوری باید بیشتر رعایت می‌کرد تا این مشکل پیش نمی‌آمد!!!!

کیوسک

ادوارد آلبی در «نقد هنر»

تازه‌ترین شماره نشریه فرهنگی هنری «نقد هنر» به مدیرمسئولی سارا منصوری و سردبیری حمیدرضا قنبری منتشر شد. پرونده این شماره، «ادوارد آلبی»؛ نمایشنامه‌نویس فقید امریکایی است و جواد مجابی از خاطره دیدار تعدادی از نویسندگان ایرانی با او در سال ۱۹۹۹ نوشته است و داریوش مؤدبیان با عنوان «برشمردن سه نکته مهم در موفقیت ادوارد آلبی در تئاتر» و مسعود دلخواه با عنوان «ادوارد آلبی و پست مدرنیسم» مطالبی دارند. پژوهشی درباره کاراکتر مادر در نمایشنامه‌های آلبی با عنوان «مادران نابارور» به قلم «میردیولا.ام.ام» و انتقادی تند بر آثار آلبی نوشته «تام.اف. درایور» با عنوان «آلبی فقط یک خیال است و نه بیشتر» از دیگر مطالب این شماره از دوماهنامه «نقد هنر» است. در بخش آخر این مجلد از «نقد هنر» خاطره دیداریکی از شاگردان آلبی با وی و همچنین گفت‌وگوی کوتاه و منتشر نشده‌ای با ادوارد آلبی با عنوان «مرا همچون نویسنده‌ای مفید به خاطر بسپارید» آورده شده است. شماره ۲ مجله نقد هنر به قیمت ۵ هزار تومان نشر یافته است.

یکشنبه بازار فرهنگ

■ **نشست «سعدی در آیینه زندگی و بالندگی»**
نشست «سعدی در آیینه زندگی و بالندگی (رویکرد کاربردی به حکمت‌های شیخ اجل در مسیر زندگی)» با سخنرانی عبدالمهدی مستکین؛ مدیر بخش فرهنگ کمیسیون ملی یونسکو در ایران، امروز ساعت ۱۴ در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی واقع در بزرگراه کردستان، خیابان دکتر صادق آیینه وند (۶۴ غربی) برگزار می‌شود.

■ **«شازده کوچولو» در خانه موزه انتظامی**
نمایش «شازده کوچولو» با برداشتی نو از کتاب «شازده کوچولو» و شخصیت نویسنده آن آنتوان دوسنت‌اگزوپری، توسط گروه تئاتر «اگزیت» از امشب ساعت ۱۹ در خانه موزه انتظامی واقع در خیابان اندرزگو (قیطریه)، شرق به غرب، روبه‌روی بلوار کاوه، خیابان احمدی به صحنه می‌رود که تا پایان دی ادامه دارد.

■ **«درون لوین دیویس» در مؤسسه آپ آرت‌مان**
فیلم «درون لوین دیویس» ساخته برادران کوئن، امروز ساعت ۱۸ در نخستین برنامه موسیقی در سینما در مؤسسه آپ آرت‌مان واقع در خیابان ایرانشهر، خیابان کلانتری، شماره ۴۸ به نمایش درخواهد آمد و رامتین شهبازی به همراه مهران پورمندان به بررسی این فیلم خواهند پرداخت.

■ **نشست «تحلیلی میان رشته‌ای در عکس‌های دوران قاجار»**
نشست «تحلیلی میان رشته‌ای در عکس‌های دوران قاجار» با سخنرانی پدرام خسرونژاد؛ پژوهشگر هنر (ساکن در امریکا)، امروز ساعت ۱۰ صبح در اندیشگاه فرهنگی کتابخانه ملی ایران برگزار می‌شود.

در شادباش آغاز سال نو میلادی

عکس‌نوشت

امید به چشمه گوارای آزادی و صلح

غلامرضا امامی
نویسنده و مترجم

در سال نو میلادی از خدا می‌خواهیم که به نور پاک مسیح جهان روشن شود و شبِ ستم پایان یابد. در زادگاه مسیح «فلسطین» و در سوریه و یمن اکنون کودکانی بیگناه، زنان و مردانی بی‌پناه در خاک و خون می‌غلتند، گلوله‌های ستم جانشان را نشانه می‌گیرد، اکنون مسیح می‌گرید و نگران بی‌گناهان، بی‌پناهان و کودکان جهان است. او جهان را به یاری آنان و ستم‌ستیزان فرا می‌خواند. مسیح می‌خواهد که خروش خشم و خشونت پایان یابد و فغان جغد جنگ خاموش گردد، کبوتر صلح و عشق و شادی و دوستی در جهان به پرواز درآید و بر دل‌ها و دیده‌ها سایه بگستراند. از خدای مسیح می‌خواهیم که به برکت او در این سال، کودکی برای آب و نان نگرید و شب، خسته و گرسنه از سوز سرما نلرزد و نخسبد، اشکی بر دیده مادری روان نگردد، بر پیکری تازیانه ستم فرود نیاید، پدری پیکر گلگون کودک پاکش را به خاک نسپارد، بر جان مردمی بی‌پناه آتش خشم و کینه شعله نکشد، پناهنده‌ای بی‌پناه به کام دریا فرو نرود و مرزها به روی آوارگان گشوده شود.

دیوارها بشکنند و فرو ریزد... دیوارهای درونی و بیرونی. سربازی قلب بیگناهی نشانه نگیرد و فرمان شلیک فرمانده‌ای سنگدل را چنین پاسخ دهد: این انسان هم مادری دارد و پدری دختری دارد و پسری... نه، من شلیک نمی‌کنم و جانی نمی‌ستانم. آرزو کنیم اشک اسیری روان نگردد، دل و دیده ستمدیده‌ای نلرزد، قاضیان به حق حکم رانند، داوران به داد، داد ستانند. مسیح پیام‌آور آزادی، زیبایی، صلح و امید است، قرن‌ها پیش پدران ما به شادمانی و شوق دیدار مسیح، در زاد روز مسیح از پارس به فلسطین راه درازی پیمودند.

در آستانه سال نو میلادی از خدای مسیح می‌خواهیم که به مبارکی، درخت داد را پربار کند، گام مان را به راه او استوار سازد و نوید عشق را در دلمان سر دهد. از خرمای شادی، جانمان را شیرین سازد و از چشمه گوارای آزادی و صلح و دادگری، جامی جهانیان را بنوشاند. ایمان بیاوریم که به گفته حافظ:

فیض روح‌القدس ار باز مدد فرماید / دگران هم بکنند آنچه «مسیحا» می‌کرد

عطر درخت کاج

روبرت صافاریان
منتقد سینما

از پاپانوئل که بگذریم، برپا کردن درخت کاج و تزئین آن مهم‌ترین نشانه کریسمس و سال نو میلادی است. اما از نظر رفتار آدم‌ها نسبت به این درخت می‌توان آنها را به دو دسته تقسیم کرد: آنها که تزئین درخت کاج را دوست دارند و آنها که دوست ندارند. اولی‌ها همان‌هایی هستند که جشن گرفتن نوروز و رفتن به عروسی و جشن تولد و کلاً میهمانی دادن و میهمانی رفتن را دوست دارند و دومی‌ها آنهایی که با این چیزها میانه خوشی ندارند. در خانواده چهارنفری کوچک ما (که در بین آنها جنس مذکر اکثریت غالب دارد) از دسته اول، خانمم را داریم که همچنان پرچم درخت کاج و تزئین در و دیوار و هدیه گذاشتن زیر درخت کاج را برافراشته نگاه داشته است. البته خرید کاج که باید با ماشین به خانه حمل شود، به‌عنوان وظیفه همچنان بر دوش من است و با غرغر انجام می‌گیرد. راستش را بخواهید از مراسم عید، خرید درخت کاج و آوردنش به خانه را دوست دارم، آن هم به خاطر عطری که درخت کاج دارد و وقتی به داخل آپارتمان می‌آید، تا چند روز بوی خوش آن در خانه استشمام می‌شود. ناگفته نماند که خرید درخت کاج اصلاً کار ساده‌ای نیست؛ مخصوصاً پیدا کردن درختی که راست بایستد و در ضمن هنوز سبز باشد. غالباً وقتی درخت را با وسواس زیاد انتخاب می‌کنی و سر قیمتش با فروشنده چانه می‌زنی و به خانه می‌آوری، روی پایه که سوارش می‌کنی، می‌بینی کج است. بعد باید با لطایف‌الحیل، با گذاشتن مقوای تاشده زیر پایه، آن را تراز کنی. در این زمینه جوک بامزه‌ای هم هست؛ منتها برای اینکه این جوک را بفهمید، باید نکته‌ای را درباره زبان ارمنی بدانید: در ارمنی صدای «اَ» (صدای فتحه در زبان فارسی) نداریم و ارمنی‌های نسل پدرم برای ادای کلماتی که در آنها این صدا به کار می‌رفت، مشکل داشتند. مثلاً به «سَر» می‌گفتند «سار». اما جوک: روزی زن و مردی برای خرید درخت کاج می‌روند. آنها درختی را انتخاب می‌کنند و از فروشنده می‌خواهند درخت را راست نگاه دارد. بعد خودشان چند قدم عقب می‌روند و از دور درخت را برانداز می‌کنند. کاملاً مشخص است که درخت کج است. زن و مرد هر دو با هم می‌گویند: «این که کاجه!» و فروشنده با تعجب جواب می‌دهد: «خُب معلومه که کاجه. می‌خواستید سرو باشه؟!». اما درخت کاج، علاوه بر سختی‌های انتخاب و خریدش، دو مشکل دیگر هم دارد: یکی از آنها آسیبی است که بریدن این همه درخت به طبیعت و محیط زیست می‌زند. اما کاج‌های مصنوعی که خیلی هم گرانند، عطر خوش درخت طبیعی را ندارند. هرچند برپا کردن‌شان ساده‌تر است و همه‌شان راست می‌ایستند.

هدیه‌های خاطره‌ساز

لوون هفتوان
بازیگر

شب سال نو؛ همه اهالی خانواده خاله و دایی و مادربزرگ و خانواده خودمان دور هم جمع بودیم. هیجان‌انگیزترین بخش باز کردن هدیه‌ها بود. روز اول همه به دیدن مادربزرگ می‌رفتیم شبیه دید و بازدیدهای نوروز ایرانی که با عید دیدنی از خانه بزرگترها آغاز می‌شود. سال نو میلادی در کشورهای مختلف آیین‌های خاص خودش را دارد. شبیه عید پاک نیست که آیین مذهبی و رسومی مثل رنگ کردن تخم مرغ بین همه کشورها مشترک باشد. خوردن کوکو سبزی و سبزی پلو با ماهی در این ایام بیشتر بین ارامنه ایرانی مرسوم بود. دوران کودکی ما (اواخر دهه ۴۰ و آغاز دهه ۵۰) آغاز سال نو میلادی با بارش برف همراه بود. این گونه گرمای دورهمی خانواده در تقابل سرمای زمستان و فضای بیرونی، محسوس‌تر و دلچسب‌تر بود. بزرگتر که شدم قسمت جذاب سال نو همچنان بخش هدیه بود و این بار وظیفه خرید کادو برای اهالی خانواده. تدارک هدیه برای حدود ۳۵ نفر فراخور سلیقه و ذائقه‌شان اگر چه کار دشواری بود اما شیرینی‌های خاطره‌سازی داشت. تا ۲۵ سالگی تکلیف من در شب سال نو مشخص بود اما با خروج از ایران وضعیت سرگردانی داشتم. سال اول در روسیه، سال دوم در اوکراین و سال سوم دانمارک و... با وجود این سال نو میلادی لمس شدنی بود چرا که جشن سال نو مختص خانه و محله نبود و این تب و تاب و شور و هیجان را در همه جا می‌شد احساس کرد. امسال دومین سالی است که بعد از مدت‌ها سال نو در ایران هستم و برای دومین سال پیاپی مشغول کار سینمایی. سال گذشته بلافاصله بعد از «دراکولا» به تیم تولید «کوپال» پیوستم. روز آغازین سال نیم ساعتی فیلمبرداری متوقف شد و در کنار عوامل فیلم سال نو را جشن گرفتیم. امسال نمی‌دانم عوامل فیلم «کار کثیف» خسرو معصومی که تولید آن همزمان با روز پایانی سال ۲۰۱۶ کلید خورده است برنامه‌ای برای سال نو تدارک دیده‌اند یا نه. به امید اینکه سال آینده در کنار خانواده سال نو را جشن بگیریم، آغاز سال ۲۰۱۷ را به هم‌کیشان هموطنم تبریک می‌گویم و آرزوی سال خوبی دارم؛ گرچه ما سال‌هاست فقط آرزو می‌کنیم.

یک نکته از هزاران

محمد فاضلی
استاد دانشگاه بهشتی

درباره منشور حقوق شهروندی - (۶)

پیش‌شرط‌های رشد فضایل اخلاقی

من تلاش می‌کنم هر روز درباره یکی از حقوق تصریح‌شده در منشور حقوق شهروندی بنویسم. نوشته‌ها و گفته‌های ما درباره حقوق شهروندی در عصری که همگان از طریق شبکه‌های اجتماعی می‌توانند وارد گفت‌وگوی فراگیر شوند، مؤثر خواهد بود. اگر مایل بودید، شما هم این نوشته‌ها را با دیگران به‌اشتراک بگذارید.

■ **روز ششم**
ماده ۶ - شهروندان حق دارند از محیط مساعد برای رشد فضایل اخلاقی و دینی و تعالی معنوی برخوردار شوند. دولت همه امکانات خود را برای تأمین شرایط لازم جهت بهره‌مندی از این حق به کار می‌گیرد و با مفاسد اخلاقی از جمله دروغ، ریا، تملق، نابردباری، بی‌تفاوتی، تنفر، بی‌اعتمادی، افراط‌گری و نفاق در جامعه مبارزه می‌کند.

بحث

- بند ۱ اصل سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ایجاد محیط مساعد برای رشد فضایل اخلاقی براساس ایمان و تقوی و نفی همه مظاهر فساد و تباهی را تعهد دولت و حق مردم دانسته است، لیکن با وجود این اصل، جامعه ایرانی در وضعیتی قرار گرفته که مردم بر این باورند که دروغ، ریا، تملق، بی‌تفاوتی و بی‌اعتمادی در آن رایج است.

- من حداقل از دو موضع می‌توانم درباره منشأ پیدایش این وضعیت بحث کنم. موضع نظری اول که برآمده از نظریه سرمایه اجتماعی «روبرت پاتنام» است، تأکید می‌کند که اعتماد و سرمایه اجتماعی (که بر همه فضایل اخلاقی دیگر مؤثر است) محصول توسعه جامعه مدنی و پیشرفت نهادهای داوطلبانه است. موضع نظری دوم که در نظریه «بوروشتاین» سوئدی ارائه شده، معتقد است اعتماد و سرمایه اجتماعی محصول کارآمدی و بی‌طرفی دولت است.

- نظام سیاسی در ایران نه توانسته شرایط مناسبی برای توسعه جامعه مدنی فراهم کند و نه قادر بوده کارآمد باشد و بی‌طرفانه با منافع شهروندان مواجه شود. نتیجه اینکه اعتماد و سرمایه اجتماعی دائم فرسایش یافته و سایر فضایل اخلاقی نظیر صداقت و مشارکت‌جویی اجتماعی نیز فرسایش یافته است.

- اخلاق در ایران زیر ضرب فشارهای ساختاری نیز بوده است. جمعیت فزاینده این کشور ظرف چهار دهه گذشته دوبرابر شده و همزمان ناکارآمدی اقتصادی، تنگناها و فقر اقتصادی به بار آورده و همین امر مردم را تحت فشار ساختاری برای اخلاق‌گریزی به منظور تأمین زندگی قرار داده است.

- معنای واقعی اینکه دولت همه امکانات خود را برای مبارزه با مفاسد اخلاقی و تأمین شرایط زیست‌اخلاقی به کار می‌گیرد این است که قدرت سیاسی کارآمد و بی‌طرف باشد، به سوی توسعه گام بردارد، حیات اخلاقی مردم را تحت فشار سیاسی قرار ندهد و با به رسمیت شناختن آزادی و تحقق بخشیدن به شرایط زندگی عادلانه، مردم را از فشار برای متوسل شدن به ریا و دروغ رها سازد.

- توسعه‌ای همه‌جانبه است که شرایط زیست‌اخلاقی را فراهم می‌کند. ایرانی‌ها مردمانی ریاکار، دروغگو، بی‌تفاوت یا متملق نیستند، بلکه زیستن در شرایط نامناسب، ایشان را به چنین کارهایی وادار ساخته است.

سؤالی برای مباحثه

قدرت سیاسی و دولت برای تحقق ماده ۶ منشور حقوق شهروندی که قانون اساسی نیز نسبت به آن تصریح دارد، باید چه کارهایی انجام ندهد؟

- ضروری است که قدرت سیاسی، منادیان اندیشه و اخلاق و بالاخص مروجان اندیشه دینی را زیر سیطره قدرت خود قرار ندهد تا حریت اندیشه اخلاقی و دینی خدشه‌دار نشود.

- ضروری است که قدرت سیاسی و دولت، خود به نمادهای تضییع حقوق، فرصت‌طلبی، خلف‌وعده‌یاسو، کردار تبدیل نشوند تا الگوهایی برای بی‌اخلاقی شوند.

قدرت سیاسی در ایران زمانی می‌تواند مدعی فراهم کردن زیست اخلاقی و ارتقای معنوی جامعه ایرانی شود که توسعه همه‌جانبه، بی‌طرفی قدرت سیاسی (اجرایی، قضایی و مقننه) و ممانعت از تضییع حق را تحقق بخشد و بدین ترتیب فشار بر مردم برای کردار غیراخلاقی کاهش یابد و قدرت سیاسی به‌عنوان الگوی نقض اخلاق در میان مردم شهره نشود.

آن سوی مرز

کاشف «بیتلز» درگذشت

نخستین مدیر برنامه‌های گروه موسیقی «بیتلز» در سن ۸۶ سالگی درگذشت. به گزارش بی‌بی‌سی، «آلن ویلیامز» نخستین مدیر گروه معروف «بیتلز» که استعداد این موسیقیدانان انگلیسی را کشف کرد، در سن ۸۶ سالگی فوت کرد. «ویلیامز» که مالک کافه - بار «جاکاراندا»ی لیورپول هم بود، در سال‌های ۱۹۶۰ و ۱۹۶۱ با «بیتلز» همکاری داشت. او در انگلستان و سپس در هامبورگ این گروه موسیقی راک‌اند رول را همراهی کرد. مدیر برنامه‌های «بیتلز» سال ۱۹۵۷ «جاکاراندا» را به‌عنوان یک کافه راه‌اندازی کرد، مکانی که به پاتوق موسیقیدان‌های جوان تبدیل شد.

نگاره

فیروزه مظفری

امنیت پوشالی در آستانه آغاز سال نو مسیحی

عدد

۱۰۰ میلیون یورو قیمت شاهکار داوینچی

دولت لهستان تابلو «بانویی با قاقم» داوینچی را به‌عنوان بخشی از یک مجموعه هنری به ارزش ۱۰۰ میلیون یورو (۱۰۴ میلیون و ۶۰۰ هزار دلار) خریداری کرد. به گزارش بلومبرگ، نقاشی «بانویی با قاقم» که از معروف‌ترین شاهکارهای هنری «لئوناردو داوینچی» هنرمند بزرگ ایتالیایی است، در یک حراجی به قیمت بسیار پایین‌تر از ارزش واقعی‌اش به دولت کشور لهستان فروخته شد. خالق «لبخند ژکوند» تابلو «بانویی با قاقم» را در سال ۱۴۹۰ خلق کرد.

۳۰۵۰ اثر در دوسالانه دامون فر

شورای انتخاب آثار دوسالانه نقاشی دامون فر توسط آیدین آغداشلو (رئیس شورای داوری ششمین دوره) معرفی و کارش را آغاز کرده است. در مهلت تعیین شده ۳۰۵۰ اثر از ۱۳۴۰ هنرمند به دبیرخانه این دوسالانه رسیده است. سیف‌الله پویاراد، مدیر دوسالانه نقاشی دامون فر ویژه جوانان زیر ۲۵ سال ایران با اعلام خبر فوق گفت: با نظر استاد آغداشلو، هیأت انتخاب آثار این دوره که کار اولیه انتخاب آثار سی دی را به انجام رسانده و از پذیرفته شدگان مرحله نخست خواسته شده اصل آثار را تحویل دهند.

یادبود

به یاد سومین روز درگذشت «پوران فرخزاد»

عاشق فرهنگ و ادب ایران زمین

غلامحسین سالمی
مترجم

پوران فرخزاد به گردن خیلی از فعالان ادبیات حق دارد. در خانه‌اش همیشه به روی علاقه‌مندان به ادبیات و کتاب باز بود و از هیچ کمکی دریغ نمی‌کرد. با آنکه از نظر مالی دستش چندان باز نبود اما هر دوشنبه با چای، شیرینی و قهوه منتظر دوستداران شعر و ادب بود. در تمام این سال‌ها تلاش بسیاری کرد تا کتاب به خانه‌های مردم راه پیدا کند. دست خیلی‌ها را بدون هیچ توقعی گرفت، خیلی‌ها را با کمک و راهنمایی‌های بی‌دریغش به جایی رساند. کتاب‌هایی را که به خودش تعلق نداشت تصحیح و حتی با ناشران برای انتشار آنها صحبت می‌کرد تا به صاحب اثر کمکی کرده باشد. او در این سال‌ها یکی از پرکارترین نویسندگانی بود که از زنان و برای آنان نوشت. پوران تنها شاعر یا نویسنده نبود، او مترجم، پژوهشگر و یک عاشق فرهنگ و ادب این سرزمین بود. با وجود این علاقه چندانی به انتشار آثارش نداشت، نمی‌خواست بگویند که از نام فروغ استفاده می‌کند و خیلی طول کشید تا او را به انتشار آثار مجبور کنیم. هر چند که خیلی قبل‌تر از فروغ، شعر گفتن را با نام مستعار آغاز کرده بود. بدون هیچ تعارف و اغراقی درباره این بانوی فرهیخته معتقدم که هیچ گاه آن طور که باید و شاید قدر او را ندانستیم. همه ما در اینکه او را بدرستی ندیدیم مقصر هستیم و حالا متأثرم که او دیگر نیست. پوران، مادر و میزبانِ یاران، دوشنبه برای همیشه رفت و ما را داغدار کرد. امیدوارم با توجه به گذر زمان ۳۰ ساله شرعی که برای دفن مجدد در یک قبر لازم است، اجازه بدهند که پوران را در مقبره فروغ و در کنار او به خاک بسپاریم. امیدوارم به یاد هر دوشنبه‌ای که از سال‌ها قبل در خانه‌اش جمع می‌شدیم خاکسپاری‌اش هم دوشنبه اتفاق بیفتد.

نگرانِ فرزندان بی‌شمار خود

امیر بخشایی
پژوهشگر

این روزها سخت در آشوبم و مشوش این خاک سرد که چگونه خویشتنِ خویش را آماده‌ی دربر گرفتنِ بانوی بی بدیل دوشنبه‌ها می‌کند. زمان در چگالی مبهمی فرو رفته و پس و پیش آشکاری از خویش، به من، ما و همه ماتم زدگان این روزها نمی‌نمایاند. گویی همین دیروز بود که قبل از سفر گفت؛ «مادر تو که برگشتی جلسات دوشنبه‌ها را از سر خواهیم گرفت» و امروز، دیگر هیچ دوشنبه‌ای را در پیش رویم نمی‌بینم. گرچه از این پس، هفته‌ها پُر است از دوشنبه‌های رنگ به رنگ و من نیک می دانم که دست کم برای من و دیگر یتیمان این دوشنبه‌ها هیچ هفته‌ای دیگر آبستن دوشنبه‌ای نخواهد بود. به عکس هایت می نگرم و گوش هوش به واژه‌هایی که یکی از پس دیگری از زبان شیرین ات جاری و ساری بود نیوشا می دارم و به خود می بالم، که بی هیچ اغراقی از هیچ یک از زمان های ممکن برای با تو بودن نگذشتم. می بالم به خویش، که خاطرم پر است از عطر حضور تو بانوی مهربان، حضوری که نه فقط من، بل هر کسی که او را می شناخت می داند بسان شرابی مینوی سراپای وجودت را سرمست می کرد، حضوری که او چون شمس بود و یارانش رقصان او. اینک دیگر به درستی نمی دانم واژه‌ها را، جمله‌ها را و... چگونه بنویسم، کدام پس باشد بهتر است یا کدامین آنها پیش و تنها به نوشتن این جملات بسنده می کنم؛ پوران جوهره جستارگری، شاهین بانوی تیزپروازی که بی هیچ تملقی جایگاه اندیشه‌هایش بر فراز ستاک کوهی سترگ است. بانویی که مادرانه به بازتربیت و بالندگی یکایک فرزندانش می پرداخت، ایزد بانوی مهری که تا دلش از پرواز بی خطر یارانش آرام نمی گرفت دست از پرستاری آنان برنمی داشت. بانویی همواره دل پریش و پر آشوب، نگران و ملتهب برای فرزندان بی شمارش. و اما من، من چگونه امروز مقدمات به خاکسپاری او را خویشکاری خویش بپندارم در حالی که ذهنم جولانگاه صد اندیشه مشوش از اوست؟ من چگونه بانویی که در ذره ذره وجود پاک و بی آلایش‌اش ذره‌ای ناسپاسی و غل و غش نمی یافتی را در زیر این آسمان آبی و در بودش این پرّه آفتاب نوازشگر که هماره محل سوگند او بود در حالی که زمان به سان تندری پُر شتاب در گذر است به دست خاکی اینچنین سرد بسپارم؟ روزی به گاه بدرود به او گفتم تو را به خدای خوبی‌ها می سپارم و او گفت: وقتی که رفتم این را بگو. بانوی نازنین و خردورز دوشنبه‌ها، گویی امروز همان روز است پس، همان گونه که خودت می خواستی تو را به خدای خوبی‌ها می سپارم.

بدرود تا روز دیدار...

ایران ما

کاروانسرای قزلق استراحتگاه صفوی گرگان

رضا سلیمان‌نوری

کاروانسرای قزلق در ۳۷ کیلومتری جنوب شرقی شهر گرگان و در شرق جاده ارتباطی گرگان به شاه‌کوه در منطقه‌ای در حدفاصل گچیان و سفالی در کتل قزلق قرار دارد. این کاروانسرا به‌عنوان نمونه‌ای از کاروانسراهای کوهستانی با مصالح سنگ و ملات گچ، آهک و ساروج در مسیر جاده قدیم استرآباد- شاهرود ساخته شده و سبک آن سرپوشیده با پلان مستطیل شکل و جهت شمالی- جنوبی است. این بنا دارای دالان و اتاق‌های متعدد است و ورودی آن از سمت شرقی بنا است. با توجه به نقشه و مصالح به کار رفته این کاروانسرا در دوران صفویه ساخته شده است. درون هر یک از حجره‌های این بنا فضایی به منظور روشن کردن آتش تعبیه شده است تا گرمای فضای داخلی حجره‌ها را در فصل سرما تأمین کند. سقف کاروانسرا بیضی شکل است که روی طاق‌های گهواره‌ای و جرزهای قطور سنگی استوار شده است. از خصوصیات بارز کاروانسرای قزلق می‌توان به ارتفاع کم سقف‌ها و حجره‌ها، طرز چیدن سنگ‌های قلوه‌ای و تقارن حجره‌ها اشاره کرد.